Winterswijk, 16 oktober 2026

Aan:
Het College van Burgermeester en Wethouders
Postbus 101
7100 AC Winterswijk

Betreft: Uw adviesaanvraag ‘Addendum Regiovisie Jeugd Achterhoek’

Geacht College,

In uw mail van 17 september 2026 vraagt u ons advies over *Addendum behorende bij “Samenwerken om elkaar te versterken”. Visie op het sociaal domein en op de samenwerking binnen de Achterhoek.*

Dit addendum is een bijlage die u onlangs heeft gemaakt bij de Regiovisie uit 2017. De bijlage is bedoeld om tijdelijk te voldoen aan het ‘Besluit beschikbaarheid Jeugdzorg’ van de landelijke overheid. In dat besluit eist de regering van de gemeenten om in 2027 een regiovisie voor de jeugd te hebben. De Achterhoekse gemeenten zullen in 2027-2028 werken aan een herijking van de totale regiovisie Sociaal Domein, waar het onderwerp jeugd(zorg) onderdeel van is.

Afgelopen juni is de werkgroep Jeugd van de ASD gevraagd om alvast een reactie te geven op een eerste concept van de bijlage. Wij merkten toen op dat dit concept veel te wensen over laat. Dit waren onze aandachtspunten:

- Zwak is dat de bijlage niet alvast wat spijkers met koppen slaat als het gaat om de urgente problemen op het terrein van jeugdbeleid, zoals:
  - Het zeer hoge jeugdzorggebruik en de daarmee gepaard gaande kosten;
  - De forse problematiek in de jeugdbescherming en de moeizame verbeteringen;
  - De voor verbetering vatbare samenwerking tussen onderwijs en jeugdbeleid;
  - De omgang met jeugdzorgorganisaties die winsten maken in tijden van krapte;
  - Het ontbreken van zicht op de effecten van ingezette preventie en jeugdzorg.
- We missen een bespreking (desnoods heel beknopt) van de successen en obstakels in de uitvoering van de regiovisie uit 2017. Wat werkte wel en wat niet, wat vraagt om een aanpassing? We zien dat het jeugdzorggebruik iets daalt, maar is dat een blijvende daling omdat er meer aan preventie wordt gedaan? Of stokt de toelating en de doorstroming in de jeugdzorg? Wat moet er meer gebeuren en wat minder?
- De bijlage beschrijft vooral wat er is aan samenwerkingsvormen, overlegtafels, gemaakte afspraken enz. In het document staan kort enkele inhoudelijk uitgangspunten genoemd, maar die zijn niet uitgewerkt. Er is geen koppeling van de beschreven uitgangspunten, maatregelen en activiteiten aan de ene kant en de doelen in de regiovisie aan de andere kant.

Onze conclusie was dat deze bijlage (‘het addendum’) geen visie beschrijft, maar een stand-van-zaken van activiteiten.

We hebben onze reactie op 14 september met onze contactpersonen van de gemeente besproken. Zij gaven toen aan dat ze weten dat het document geen echte visie geeft. Het voldoet in ieder geval wel aan de eisen van het Besluit beschikbaarheid Jeugdzorg. Het blijkt niet haalbaar om nu al zo'n visie te formuleren. Die visie komt er zeker wel als er gewerkt wordt aan de regiovisie in 2027-2028.

Vanuit het perspectief van de gemeente kunnen wij begrip opbrengen voor de keuze die nu is gemaakt. We waarderen ook dat is aangegeven dat de aandachtspunten die wij hebben genoemd zeker zullen worden meegenomen in het maken van de regiovisie in 2027-2028.

Kijken we vanuit het belang van kinderen, jongeren en opvoeders, dan blijven onze bezwaren bestaan. De problemen in de jeugdzorg zijn ernstig, spelen al lang en zijn urgent. Ze zijn niet op te lossen zonder een gedegen gemeentelijk en regionaal beleid op het terrein van jeugd, opvoeding en onderwijs. Belangrijk is dan te weten wat de visie van de gemeente en de regio is op aanpak van de genoemde problemen. Wat zou die aanpak moeten zijn en hoe weten we straks of die aanpak werkt?

Kortom: omdat we het belang van kinderen, jongeren en opvoeders voorop stellen, blijven wij erbij dat de voorliggende bijlage ('het addendum') tekort schiet. Onze eerder genoemde aandachtspunten blijven als tekortkomingen bestaan. Misschien voldoet de bijlage wel aan de landelijke eisen. Toch laat het te weinig zien hoe de gemeente en de regio de slepende problemen denken aan te kunnen pakken, wat hun achterliggende ideeën zijn bij al die samenwerkingsvormen, overlegtafels, gemaakte afspraken enz. In de bijlage staat: 'In 2027/2028 starten we een traject om de visie op het sociaal domein en de samenwerking in de Achterhoek volledig te herijken en uit te breiden met andere beleidsterreinen in het sociaal domein'. Dat is wat ons betreft een te brede startperiode en biedt teveel ruimte en te weinig daadkracht. Die daadkracht is vanwege de urgentie niet alleen nodig voor in de toekomst, maar ook voor het komend jaar (2027) en het jaar daarna (2028).

Wij weten dat er bij de gemeenten in de regio concrete ideeën zijn over de aanpak. Ons advies is om die dan ook duidelijk te laten zien. Dat mogen ook voorlopige ideeën zijn, in aanloop naar de definitieve formulering van de nieuwe regiovisie. Dat geeft in ieder geval al meer zicht op die visie dan nu in het 'addendum' staat.

Met vriendelijke groet,
De Adviesraad Sociaal Domein Winterswijk,

Bart Seegers, Voorzitter